

Handleiding symbolische activiteiten

Zo nu en dan komt bij de provincie Fryslân een verzoek binnen voor medewerking aan een symbolische activiteit. Denk aan het hijsen van een vlag, het verlichten van het provinciehuis of een actie op sociale media. Ieder verzoek is uniek en vraagt om een goed doordacht antwoord. Om dat goed te kunnen geven, is deze handleiding opgesteld.

De handleiding begint met een schets van de algemene vlaginstructie en de bestaande activiteiten. Daarna worden beschreven:

1. werkwijze en rolverdeling;
2. kaderstelling;
3. uitvoering en communicatie;
4. financiële dekking.

Deze handleiding heeft een geldigheidsduur van tenminste vijf jaar (2022-2026). Na die periode kan er een herijking volgen hoe om te gaan met symbolische activiteiten.

Algemene vlaginstructie

Als provinciale overheid volgen wij de algemene vlaginstructie van het Rijk voor het hijsen van de Nederlandse vlag. Het college van Gedeputeerde Staten (GS) heeft Provinciale Staten (PS) per brief (kenmerk: 01918658) te kennen gegeven ook wat betreft de Friese vlag in de geest van deze vlaginstructie te handelen. De vlaginstructie is van toepassing op alle Nederlandse overheidsgebouwen. Voor organisaties, bedrijven en burgers is het een richtlijn.

Bestaande activiteiten

Naast het algemeen vlaggen, werkt(e) de provincie al mee aan de volgende symbolische activiteiten:

- Dag van Europa: het hijsen van de Europese vlag.
- Veteranendag: het hijsen van de Veteranenvlag, naast de Nederlandse vlag.
- Sustainable Development Goals Actiedag: het hijsen van de SDG-vlag.
- Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie, Roze Zaterdag, Coming Out Day en Paarse Vrijdag: het hijsen van de regenboogvlag.
- Orange the World: het verlichten van het provinciehuis in het oranje of het hijsen van een vlag.
- Steun voor Oekraïne: het hijsen van de Oekraïense vlag met Friese overheden.

Het merendeel van deze symbolische activiteiten zijn tot stand gekomen nadat er landelijk aandacht voor is gevraagd of omdat er een maatschappelijke discussie over is ontstaan. Meermaals hebben PS en lokale initiatiefnemers verzocht om aan specifieke activiteiten deel te nemen. Het ontbreken van deelname aan een activiteit kan ook aanleiding zijn om bij GS of de ambtelijke dienst aan de bel te trekken en te vragen waarom niet. Heldere communicatie over de afwegingen is daarbij van essentieel belang. Dit geldt overigens ook wanneer we wel meewerken.

Tabel 1 geeft voor de volledigheid een overzicht van de huidige activiteiten en algemene vlagdata.

1. Werkwijze en rollen

Een verzoek voor een symbolische activiteit kan op vier manieren binnenkomen:

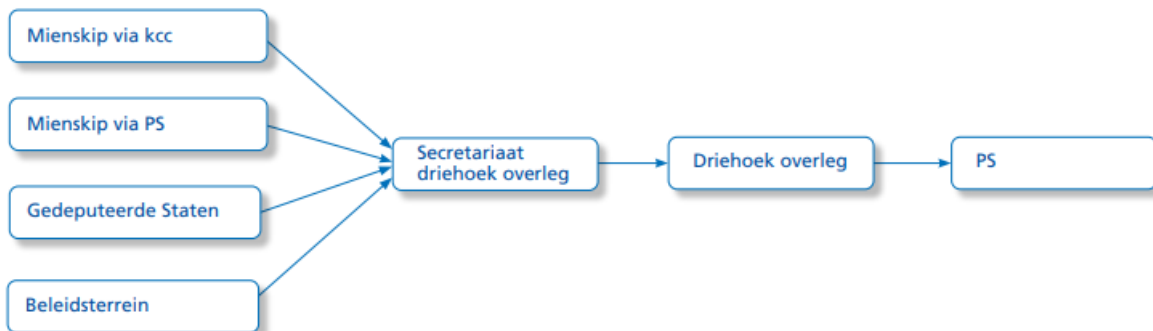
- (1) vanuit de *mienskip* via het klantencontactcentrum (kcc),
- (2) vanuit de *mienskip* via de volksvertegenwoordigers in PS,
- (3) via een bestuurder in Gedeputeerde Staten of
- (4) via een beleidsterrein, oftewel de inhoudelijke contacten die de ambtenarij onderhoudt.

Alle verzoeken worden doorgeleid als agendapunt voor het driehoeksoverleg tussen de CdK, de griffier en de secretaris van GS. Het directiesecretariaat is hiervoor het aanspreekpunt. Voordat het op de agenda van de driehoek komt, kan het verzoek inhoudelijk worden voorbereid door de (beleids)afdeling die verantwoordelijk is voor het onderwerp in samenwerking met het kabinet voor advies wat betreft protocol. Het secretariaat kan hierom vragen mocht een verzoek meer toelichting nodig hebben.

Als er protocollair en op basis van de algemene vlaginstructie geen bezwaren zijn om mee te werken aan een symbolische activiteit, dan volgt er zonder verdere consultatie instemming door de driehoek. Deze instemming vervolgens als een *meidieling* ter kennisgeving ingebracht in GS en het Presidium van PS. Als er twijfel is over het al dan niet honoreren van een verzoek, dan wordt het ter bespreking voorgelegd aan

Bij aanvang van een nieuwe bestuursperiode zorgt de griffie ervoor dat deze handleiding wordt opgenomen in de overdrachtdocumenten voor de nieuwe Statenleden, zodat zij op de hoogte zijn van de procedure en een overzicht ontvangen van de bestaande symbolische activiteiten. Indien gewenst maken PS de afspraak om de handleiding en het overzicht van symbolische activiteiten ter herijking te behandelen in een eerstvolgende PS-vergadering.

GS krijgt het mandaat van PS om na instemming met een verzoek over te gaan tot uitvoering van de activiteit in kwestie.

Schematische weergave werkwijze

2. Kaderstelling

Ieder verzoek dat binnenkomt is uniek. Ze kunnen daardoor niet allemaal langs dezelfde meetlat worden gelegd. Om de besluitvorming en advisering over verzoeken te bevorderen, wordt een kader geboden middels een reeks van vragen. Het ambtelijke advies aan de driehoek dient zich te baseren op dit toetsingskader.

- Actualiteit en haalbaarheid
  - Betreft het verzoek een actueel onderwerp?
  - Betreft het verzoek een activiteit op korte of langere termijn?
  - Is het verzoek realistisch als het gaat om uitvoering, tijd en budget?
  - Is het te verwachten dat het onderwerp terugkeert op de agenda?
- Maatschappelijke relevantie
  - Heeft het verzoek een maatschappelijk belang?
  - Komt het verzoek van een brede groep vertegenwoordigers?
  - Sluit het verzoek aan op het beleid van de provincie Fryslân?
  - Zijn er andere (Friese) overheden die aan de activiteit meedoen?
  - Heeft het meewerken door de provincie Fryslân een positieve impact op het bewerkstelligen van het beoogde doel van de activiteit?
  - Zijn er tegenstanders van de activiteit met wiens belangen ook rekening gehouden dienen te worden?
- Beeldvorming
  - Is het passend om als overheid mee te doen aan de activiteit?
  - Is er in het verleden een vergelijkbare activiteit geweest?
  - Werkt de activiteit precedent scheppend?
  - Past de activiteit binnen de provinciale communicatiestrategie?
- Duur meewerken aan activiteit
  - Betreft het een eenmalige activiteit?
  - Wanneer het om een wederkerende vraag gaat: hoe vaak wordt de activiteit herhaald en is er een te hanteren termijn?
  - Dient GS en/of PS bij aanvang van een nieuwe bestuursperiode het meewerken aan een activiteit opnieuw te overwegen?

Verder is het van belang dat:

- Ieder verzoek wordt redelijkerwijs voor de gegeven deadline (van uitvoering) behandeld. Is het niet mogelijk om voor deze deadline te reageren, dan moet dit duidelijk worden teruggekoppeld aan de initiatiefnemer.
- Ieder verzoek wordt bij de betreffende opgave – afhankelijk van het thema van het verzoek – beleidsinhoudelijk getoetst.
- Ieder verzoek wordt wat betreft de praktische uitvoering getoetst bij de teams Facilitaire Zaken en Communicatie & Media.
- De provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering.
- Wanneer er wordt overgegaan tot uitvoering, blijft de initiatiefnemer betrokken. In het besluit, van GS of PS, wordt beschreven wie welke rol heeft in de uitvoering.
- Bij zowel instemming als afwijzing van een activiteit wordt dit besluit toegelicht in de richting van de initiatiefnemer en eventueel middels een (pers)bericht gecommuniceerd. PS en GS kunnen hiervoor ook de eigen informatiekkanalen gebruiken.
- Elk nieuw gehonoreerd verzoek dat binnenkomt na het vaststellen van deze handleiding gaat gepaard met een advies/voorstel over de duur van het verlenen van de medewerking en wie eventueel verantwoordelijk is voor extra kosten.

3. Uitvoering en communicatie

Wanneer er is besloten tot het meewerken aan een symbolische activiteit volgt de uitvoering. GS krijgen hiervoor formeel de opdracht, de ambtelijke organisatie voert het uit. Afhankelijk van het onderwerp, wordt via de opgavemanager een ambtenaar van het desbetreffende beleidsterrein gevraagd de uitvoering te coördineren. Dit gaat in samenwerking met de teams Facilitaire Zaken en Communicatie & Media. Bij voorkeur worden deze teams in de voorbereiding ook al mee genomen en is er dus op voorhand ook al nagedacht over de uitvoering.

Aandachtspunten voor de uitvoering van symbolische activiteiten zijn:

- Houd rekening met de reguliere openingstijden van het provinciehuis.
- Bij activiteiten met licht dient lichtvervuiling, specifiek 's nachts, tegengegaan te worden.
- Bij het uithangen van vlaggen worden de gangbare gebruiken en regels (protocol) toegepast, waaronder: een gehesen vlag zal nooit de grond raken of het verkeer hinderen en een vlag blijft niet hangen tussen zonsondergang en zonsopkomst.
- Betrokkenen, intern en extern, dienen goed geïnformeerd te zijn.
- Denk aan de buitenlocaties: is het wenselijk dat deze ook onderdeel zijn van de uitvoering?
- Facilitaire Zaken regelen, na afstemming, de benodigde materialen die nodig zijn voor de uitvoering.

4. Financiële dekking

De uitvoering van symbolische activiteiten moet bij voorkeur kostenneutraal zijn. Dat wil zeggen: materiaal dat nodig is moet door de initiatiefnemer worden aangereikt of vanuit het betreffende beleidsterrein dan wel de opgave bekostigd kunnen worden. Voor de driehoek zal het ontbreken van financiële dekking bij een nieuw verzoek een belangrijke reden zijn om het aan het Presidium van PS voor te leggen.

Tabel 1. Overzicht huidige symbolische activiteiten en algemene vlagdata

Datum*	Gelegenheid	Vlag	Opmerking(en)	Termijn activiteit
Wisselend	Vergaderingen Provinciale Staten	Fries		Geen einddatum
Wisselend	Verkiezingen Provinciale Staten	Fries		Geen einddatum
Wisselend	Installatie leden Provinciale Staten	Fries		Geen einddatum
Wisselend	Verkiezing leden Eerste Kamer door Provinciale Staten	Fries		Geen einddatum
Wisselend	Tweede Kamerverkiezingen	Nederlands		Geen einddatum
Wisselend	Gemeenteraadsverkiezingen	Nederlands		Geen einddatum
Wisselend	Verkiezingen Europees Parlement	Nederlands en Europese Unie		Geen einddatum
Wisselend	Ontvangst buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders (o.a. ambassadeurs)	Nederlands en vlag desbetreffende land		Geen einddatum
31 januari	Verjaardag Prinses Beatrix	Nederlandse vlag met oranje wimpel		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
15 april	Friese Bevrijdingsdag	Fries		Geen einddatum
27 april	Koningsdag: verjaardag Zijne Majesteit Koning Willem Alexander	Nederlandse vlag met oranje wimpel		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
4 mei	Nationale Dodenherdenking	Nederlands	Vlag halfstok vanaf 18.00 uur tot zonsondergang	Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
5 mei	Nationale Bevrijdingsdag	Nederlands		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
9 mei	Dag van Europa	Europavlag		Geen einddatum
17 mei	Verjaardag Hare Majesteit Koningin Máxima	Nederlandse vlag met oranje wimpel		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
17 mei	Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie	Regenboogvlag		Geen einddatum

Laatste zaterdag in juni	Veteranendag	Nederlands en veteranenvlag		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
Laatste zaterdag in juni	Roze Zaterdag	Regenboogvlag		Geen einddatum
15 augustus	Formeel einde Tweede Wereldoorlog	Nederlands		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
25 september	Sustainable Development Goals (SDG) Actiedag	SDG-vlag		Geen einddatum
11 oktober	Coming Out Day	Regenboogvlag		Geen einddatum
25 november	Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen (Orange the World)	Orange the World-vlag		Deelname in 2022
7 december	Verjaardag Prinses van Oranje Catharina Amalia	Nederlandse vlag met oranje wimpel		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid
Tweede vrijdag in december	Paarse Vrijdag	Regenboogvlag		Geen einddatum
15 december	Koninkrijksdag	Nederlands		Vastgelegd in algemene vlaginstructie Rijksoverheid

* indien de aangegeven datum op een zondag valt zal de vlag, volgens de algemene vlaginstructie van de Rijksoverheid, een dag later worden uitgehangen. Dodenherdenking en Bevrijdingsdag zijn uitzonderingen op deze regel.